ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα) της 29ης Μαΐου 1997 *

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-313/96, C-356/96 και C-358/96,

Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπουμένη από τους Hendrik van Lier, νομικό σύμβουλο, και Jean-Francis Pasquier, δημόσιο υπάλληλο τεθέντα στη διάθεση της Νομικής Υπηρεσίας (C-313/96), καθώς και από τον Götz zur Hausen, νομικό σύμβουλο (C-356/96 και C-358/96), με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

προσφεύγουσα,

κατά

Βασιλείου του Βελγίου, εκπροσωπουμένου από τον Jan Devadder, νομικό σύμβουλο στη νομική υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών Υποθέσεων, Εξωτερικού Εμπορίου και Συνεργασίας για την Ανάπτυξη, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την Πρεσβεία του Βελγίου, 4, rue des Girondins,

καθού,

που έχει ως αντικείμενο να διαπιστωθεί ότι το Βασίλειο του Βελγίου, μη λαμβάνοντας εντός των ταχθεισών προθεσμιών τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς τις οδηγίες

— 91/410/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 22ας Ιουλίου 1991, για δέκατη τέταρτη προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί προσσεγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικίνδυνων ουσιών (ΕΕ L 228, σ. 67),

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

— 93/21/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 27ης Απριλίου 1993, για δέκατη όγδοη προσαρμογή στην τεχική πρόοδο της οδηγίας 67/548 (ΕΕ L 110, σ. 20), εξαιρουμένων των διατάξεων που εφαρμόζονται στις φορητές οβίδες αερίων που περιέχουν βουτάνιο, προπάνιο ή υγραέριο, και

— 93/90/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 29ης Οκτωβρίου 1993, σχετικά με τον κατάλογο των ουσιών που αναφέρονται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, πέμπτη περίπτωση, της οδηγίας 67/548 (ΕΕ L 277, σ. 33),

και/ή μη ανακοινώνοντας τα εν λόγω μέτρα, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τις οδηγίες αυτές,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. C. Moitinho de Almeida, πρόεδρο τμήματος, C. Gulmann (εισηγητή), D. A. O. Edward, J.-P. Puissochet και P. Jann, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: F. G. Jacobs
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έκθεση του εισηγητή δικαστή,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 13ης Μαρτίου 1997,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με δικόγραφα που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 25 Σεπτεμβρίου 1996 στην υπόθεση C-313/96 και στις 30 Οκτωβρίου 1996 στις υποθέσεις C-356/96 και C-358/96, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

άσκησε, δυνάμει του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΚ, προσφυγές ζητώντας να διαπιστωθεί ότι το Βασίλειο του Βελγίου, μη λαμβάνοντας εντός των ταχθεισών προθεσμιών τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς τις οδηγίες

— 91/410/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 22ας Ιουλίου 1991, για δέκατη τέταρτη προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί προσσεγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικίνδυνων ουσιών (ΕΕ L 228, σ. 67),

— 93/21/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 27ης Απριλίου 1993, για δέκατη όγδοη προσαρμογή στην τεχική πρόοδο της οδηγίας 67/548 (ΕΕ L 110, σ. 20), εξαιρουμένων των διατάξεων που εφαρμόζονται στις φορητές οβίδες αερίων που περιέχουν βουτάνιο, προπάνιο ή υγραέριο, και

— 93/90/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 29ης Οκτωβρίου 1993, σχετικά με τον κατάλογο των ουσιών που αναφέρονται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, πέμπτη περίπτωση, της οδηγίας 67/548 (ΕΕ L 277, σ. 33),

και/ή μη ανακοινώνοντας τα εν λόγω μέτρα, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από τις οδηγίες αυτές.

2 Με διάταξη της 18ης Φεβρουαρίου 1997, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου αποφάσισε τη συνεκδίκαση των τριών αυτών υποθέσεων προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής αποφάσεως.

3 Δυνάμει του άρθρου 2 των οδηγιών 91/410 και 93/90, τα κράτη μέλη όφειλαν να θεσπίσουν και να δημοσιεύσουν τις αναγκαίες διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθούν προς τις εν λόγω οδηγίες, αντιστοίχως, πριν από την

1η Αυγούστου 1992 και το αργότερο έως τις 31 Οκτωβρίου 1993, και να πληροφορήσουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά. Κατά το άρθρο 2 της οδηγίας 93/21, τα κράτη μέλη όφειλαν να θέσουν σε ισχύ, το αργότερο την 1η Ιουλίου 1994, τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την οδηγία αυτή, εξαιρουμένων των διατάξεων που εφαρμόζονται στις φορητές οβίδες αερίων που περιέχουν βουτάνιο, προπάνιο ή υγραέριο, και να ενημερώσουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

4 Διαπιστώνοντας ότι οι προθεσμίες αυτές είχαν λήξει χωρίς να έχει ενημερωθεί για την ύπαρξη μέτρων ληφθέντων από το Βασίλειο του Βελγίου προκειμένου να μεταφερθούν στο εσωτερικό δίκαιο οι εν λόγω τρεις οδηγίες, η Επιτροπή κίνησε τις διαδικασίες διαπιστώσεως παραβάσεως κατ' εφαρμογήν του άρθρου 169 της Συνθήκης ΕΟΚ, που κατέστη Συνθήκη ΕΚ. Με έγγραφα οχλήσεως της 14ης Οκτωβρίου 1992 στην υπόθεση C-356/96, της 10ης Φεβρουαρίου 1994 στην υπόθεση C-358/96 και της 20ής Ιανουαρίου 1995 στην υπόθεση C-313/96, κάλεσε τη Βελγική Κυβέρνηση να της γνωστοποιήσει εντός προθεσμίας δύο μηνών τις παρατηρήσεις της σχετικά με τη μη ύπαρξη διατάξεων αναγκαίων για τη μεταφορά των οδηγιών στο εσωτερικό δίκαιο.

5 Στο πλαίσιο της υποθέσεως C-313/96, οι βελγικές αρχές γνωστοποίησαν στην Επιτροπή, με έγγραφο της 22ας Μαρτίου 1995, ότι τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν προς την οδηγία 93/21 βρίσκονταν σε στάδιο προετοιμασίας. Στο πλαίσιο των υποθέσεων C-356/96 και C-358/96, τα έγγραφα οχλήσεως έμειναν χωρίς απάντηση. Στις 20 Οκτωβρίου 1995, οι βελγικές αρχές απηύθυναν στην Επιτροπή, απαντώντας σε αιτιολογημένη γνώμη σχετικά με τη μη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο άλλης οδηγίας, σχέδιο βασιλικού διατάγματος, το οποίο απέβλεπε στην εξασφάλιση της θέσεως σε εφαρμογή διαφόρων οδηγιών στον τομέα της ταξινομήσεως, της συσκευασίας και της επισημάνσεως των επικίνδυνων ουσιών, μεταξύ των οποίων ήσαν οι οδηγίες 91/410 και 93/21.

6 Πάντως, επειδή κανένα μέτρο μεταφοράς των εν λόγω οδηγιών στο εσωτερικό δίκαιο δεν της ανακοινώθηκε εκ των υστέρων, η Επιτροπή απέστειλε στις 10 Ιουλίου 1995, στο πλαίσιο της υποθέσεως C-358/96, στις 6 Φεβρουαρίου 1996, στο πλαίσιο της υποθέσεως C-356/96, και στις 4 Μαρτίου 1996, στο πλαίσιο της υποθέσεως C-313/96, αιτιολογημένες γνώμες στη Βελγική Κυβέρνηση καλώντας την να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα προκειμένου να συμμορφωθεί προς τις οδηγίες αυτές εντός προθεσμίας δύο μηνών από την κοινοποίησή τους.

7 Στο πλαίσιο των υποθέσεων C-313/96 και C-356/96, οι αιτιολογημένες γνώμες έμειναν χωρίς απάντηση. Στο πλαίσιο της υποθέσεως C-358/96, η Βελγική Κυβέρνηση απάντησε, με έγγραφο της 5ης Σεπτεμβρίου 1995, ότι σχέδιο βασιλικού διατάγματος βρισκόταν σε στάδιο προετοιμασίας, προκειμένου να τεθεί σε εφαρμογή, ιδίως, η οδηγία 93/90, και ότι οι αρμόδιες αρχές εφάρμοζαν ήδη τις εν λόγω διατάξεις.

8 Επειδή δεν έλαβε ανακοίνωση για κανένα οριστικό μέτρο μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο εκ μέρους της Βελγικής Κυβερνήσεως, η Επιτροπή άσκησε τις παρούσες προσφυγές.

9 Με το υπόμνημά της αντικρούσεως, η Βελγική Κυβέρνηση δεν αμφισβητεί ότι οι εν λόγω οδηγίες δεν μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο εντός των ταχθεισών προθεσμιών. Περιορίζεται να παρατηρήσει ότι τα οικεία μέτρα μεταφοράς των οδηγιών στο εσωτερικό δίκαιο θα ληφθούν το συντομότερο.

10 Επειδή η μεταφορά των εν λόγω οδηγιών στο εσωτερικό δίκαιο δεν πραγματοποιήθηκε εντός των τασσομένων από αυτές προθεσμιών, οι προσφυγές που άσκησε η Επιτροπή πρέπει να θεωρηθούν βάσιμες.

11 Επομένως, διαπιστώνεται ότι το Βασίλειο του Βελγίου, μη λαμβάνοντας εντός των ταχθεισών προθεσμιών τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς τις οδηγίες 91/410, 93/21, εξαιρουμένων των διατάξεων που εφαρμόζονται στις φορητές οβίδες αερίων που περιέχουν βουτάνιο, προπάνιο ή υγραέριο, και 93/90, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 2 των εν λόγω οδηγιών.

Επί των δικαστικών εξόδων

12 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα. Δεδομένου ότι το Βασίλειο του Βελγίου ηττήθηκε ως προς τους ισχυρισμούς του, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Το Βασίλειο του Βελγίου, μη λαμβάνοντας εντός των ταχθεισών προθεσμιών τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθεί προς τις οδηγίες

— 91/410/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 22ας Ιουλίου 1991, για δέκατη τέταρτη προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί προσσεγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικίνδυνων ουσιών,

— 93/21/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 27ης Απριλίου 1993, για δέκατη όγδοη προσαρμογή στην τεχική πρόοδο της οδηγίας 67/548, εξαιρουμένων των διατάξεων που εφαρμόζονται στις φορητές οβίδες αερίων που περιέχουν βουτάνιο, προπάνιο ή υγραέριο, και

— 93/90/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 29ης Οκτωβρίου 1993, σχετικά με τον κατάλογο των ουσιών που αναφέρονται στο άρθρο 13, παράγραφος 1, πέμπτη περίπτωση, της οδηγίας 67/548,

παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 2 των εν λόγω οδηγιών.

2) Καταδικάζει το Βασίλειο του Βελγίου στα δικαστικά έξοδα.

Moitinho de Almeida Gulmann Edward

Puissochet Jann

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 29 Μαΐου 1997.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

J. C. Moitinho de Almeida